

Europa – en plats eller en idé?

En diskursanalys av den europeiska identitetens konstruktion

Abstract

Today Europe is faced with an identity crisis concerning its borders. Turkey stands at the threshold for an EU-membership while the EU-Commission is trying to formulate what constitutes a European identity. This identity seeking process will determine the future not only for Turkey, but also for immigrants now living in Europe.

In this thesis a discourse analysis, underpinned by socialconstructionist theory, is conducted to explore how the European identity has been constructed throughout history up until today. A starting point is that identity always is defined through a dialectical relationship to 'otherness'. Therefore the analysis is focused not only on what a European identity consists of but also what and who it excludes. A conclusion is drawn that the two main competing discourses of European identity, the ethno-cultural and the socio-political, have different modes of exclusion.

The thesis finds that Europe's own history (primarily the world wars) constitutes an important 'other' for today's European identity. This historical 'other' is then used as a tool to explain EU:s criticism of Turkey. The thesis is also able to show in what ways immigrants in Europe are 'othered' by today's European identity construction in terms of the two above mentioned discourses.

Nyckelord: European identity, discourse analysis, "the other", EU, Turkey

Antal tecken: 69 782

Innehållsförteckning

1	Introduktion	1
2	Syfte och frågeställningar	2
3	Teori och metod	4
3.1	Socialkonstruktionism.....	4
3.2	Identitetsbegreppet	5
3.2.1	Identitet genom 'den andre'	6
3.2.2	Olika bedömningar av 'den andre'	7
3.3	Diskursanalys	9
3.3.1	De diskursanalytiska redskapen	9
4	Historisk utblick.....	11
4.1	Den europeiska identiteten växer fram.....	11
4.2	Den hotfulla turken.....	12
4.3	Otrogna, hedningar eller barbarer	12
4.4	The White Man's Burden	13
4.5	"The War to End All Wars"	14
4.6	Andra världskriget och det nya Europa.....	15
5	Analys.....	18
5.1	Är EU och Europa synonyma?.....	18
5.2	EU:s utvidgning – medlemmar, grannar och gränser.....	19
5.3	'Den andre' i dagens Europa	20
5.3.1	Den post-koloniala bördan	21
5.3.2	Historien är ett annat land	22
5.3.3	'Immigranten' – Europas nya "jude"	24
6	Fallet Turkiet.....	27
6.1	Äldre representationer av Turkiet	27
6.2	Europas historiske 'andre'	28
6.3	Turkiet och Europas immigranter	29
6.4	Slutsats	29
7	Slutdiskussion.....	30
8	Referenser.....	33

8.1	Böcker och artiklar	33
8.2	Internet	35
9	Bilaga 1	37
9.1	Winston Churchill, 1946. <i>The tragedy of Europe</i>	37
9.1.1	Winston Churchill's speech to the academic Youth, Zurich, 19 September 1946	37
10	Bilaga 2	41
10.1	The Schuman Declaration of 9 May 1950	41

1 Introduktion

Vad är Europa? Var går gränserna? På de frågorna finns det inget allmänt godtaget svar. Europa har betytt mycket för många människor, men inte alltid samma sak (Burke 1980:21). Från 600-talet och framåt blev Europa synonymt med den latinska kristenheten. På 1500-talet blev Europa ett slagord för att enas mot "det turkiska hotet" i öst. Turkiet blev Europas främste ande, en position som senare ärvdes av Ryssland. Europa var den latinska kristenheten (genom islamiseringen av Nordafrika), som genom renässansen italianiserades, genom reformation blev mer tyskt och som med upplysningen blev mer franskt och engelskt.

Frågor om vad Europa "egentligen" är och vad som karakteriserar en europeisk identitet har blivit alltmer aktuella och politiska¹ i takt med att EU inom loppet av något decennium har utvidgats till att omfatta stora delar av Östeuropa². För mindre än tjugo år sedan gick det en ytterst hård gräns mellan Väst- och Östeuropa³. Denna splittring var inte enbart mellan två supermakter utan mellan två olika ideologier/civilisationer. Med Sovjetunionens fall 1991 föll inte bara kommunismen i Europa utan även Västvärldens och Västeuropas viktigaste 'Andre'. På båda sidor av den fallna järnridån började många att se framtiden i ett rosa skimmer. Det mest kända exemplet är kanske Francis Fukuyama som skrev om dem slutgiltiga segern för liberal demokrati och "the end of history". Bara ett par år senare skulle identitetsrelaterade problem visa sig vara den nya tidens slagfält med krigen i Jugoslavien och Rwanda.

Idag, med utvidgningarna 2004⁴ och 2007⁵, har EU:s gränser flyttats avsevärt längre österut och Östeuropa har "återvänt till Europa" (Delanty 1995:137). I takt med att EU har vuxit, och sedan 2004 förhandlar med Turkiet om ett eventuellt medlemskap, har diskussionen om EU:s 'upptagningsförmåga', 'identitet' och 'gemensamma arv' blivit vanligare. Efter Kalla krigets slut är Europa inte längre USA:s östra, och Sovjetunionens västra, gräns utan har alltmer framträtt som en egen entitet⁶. EU kan inte längre likställas med det geografiska Västeuropa och frågan om vad Europa faktiskt är, dvs. vad som karakteriserar den europeiska identiteten, står högt på dagordningen.

1 Se uppdelningen mellan 'politisk' och 'objektiv' i avsnittet om diskursanalys.

2 Termen Östeuropa inbegriper här även det som ibland kallas för Centraleuropa.

3 Med Berlinmuren som konkret manifestation av splittringen.

4 Tio nya stater: Tjeckien, Cypern, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Slovakien och Slovenien.

5 Två nya stater: Rumänien och Bulgarien.

6 Se t.ex. Robert Kagans bok "Of Paradise and Power: America and Europe in the New World Order" där splittringen mellan USA och Europa analyseras.

2 Syfte och frågeställningar

Varför är studiet av identitet viktigt? Förutsägelseerna efter Kalla krigets slut om en värld utan motsättningar kom i början av 1990-talet på skam. Kriget i Jugoslavien och Rwanda var i allra högsta grad identitetsrelaterade och visade att en avhumaniserad bild av 'den andre' kan resultera i katastrofer. Idag är Europa engagerat i en identitetssökande process där EU intar en hegemonisk position i sin artikulation av vad den europeiska identiteten består i. En demarkation sker gentemot både den europeiska historien samt mot andra platser, stater och kulturer. Mitt syfte med uppsatsen är att visa hur den hegemoniska diskursen om den europeiska identiteten idag ser ut samt vilka motdiskurser som utmanar den och på så sätt upptäcka möjligheter och begränsningar. Genom en historisk exposé vill jag visa hur den europeiska identiteten konstruerats samt redogöra för de viktigaste formativa momenten. I min analys visar jag vilka 'andra' som idag existerar och har existerat för den europeiska identiteten och vilken roll de spelar/spelat. Utöver det undersöker jag relationen mellan 'den andre' och Europa är beskaffad, dvs. om gränsdragningen är relativt öppen eller stängd. Som avslutning använder jag analysens resultat för att skildra hur de konkurrerande diskurserna om Europa inom EU yttrar sig i debatten om Turkiets eventuella EU-medlemskap. Mitt syfte är inte att visa hur frekventa de olika diskurserna är utan mer visa hur abstrakta gränsdragningar påverkar de konkreta gränserna.

Utifrån ovanstående har jag formulerat en huvudfrågeställning som sammanfattar uppsatsens övergripande syfte:

*1) Hur har den europeiska identiteten konstruerats och hur ser den ut idag?*⁷

Dessutom har jag två mindre frågeställningar som behövs för att besvara huvudfrågan.

2) Vilka utgör 'den andre' för den europeiska identiteten samt vilken funktion fyller de?

⁷ Uppsatsen huvudfrågeställning hanterar den europeiska identiteten i bestämd form. Men egentligen skiftar betydelsen av 'Europa' mellan olika stater och folk (Risse 2004:169). Samtidigt anser jag att det finns en konvergens mellan dessa idéer samt en kontinuitet i den europeiska identiteten som gör det möjligt att studera den för sig själv men med de nationella kontexterna som illustrerande exempel. (se t.ex. Delanty 1995, Delanty & Rumford 2005, etc.). Dessutom har Europa fått en alldeles egen kontext i och med EU.

3) *På vilket sätt påverkas Turkiets ansökan om EU-medlemskap av den europeiska identitetskonstruktionen?*

3 Teori och metod

Teori och metod är sammanslagna i ett kapitel eftersom jag anser att de på grund av uppsatsens syfte inte går att särskilja. Ett försök till distinktion är att jag utgår från en socialkonstruktionistisk⁸ ontologi och en diskursanalytisk epistemologi, även om dessa två avsnitt överlappar varandra till viss del. På grund av denna utgångspunkt har värdet av intersubjektivitet snarare än objektivitet varit centralt genom uppsatsen.

3.1 Socialkonstruktionism

The world does not simply present itself to human beings; rather, the activity of knowing is a formulation of the world (Nietzsche i Neumann 1999:12).

Socialkonstruktionismen växte fram som en kritik av essentialistiska och totaliserande beskrivningar av verkligheten. Kulturer och samhällen betraktas istället som mänskliga skapelser vilka inte går att förstå utan den sociala kontexten. Detta behöver inte betyda att det inte finns en verklighet "därute"; däremot att vi människor inte har oförmedlat tillträde till den. Kants distinktion mellan 'tinget i sig' och 'tinget för sig' blir här relevanta. Vår observation av 'tinget i sig' får mening och betydelse först när det filtrerats genom våra mänskliga sinnen och kategorier. Kunskap är alltså inte en objektiv spegling av verkligheten.

En utgångspunkt för socialkonstruktionismen är kontingens, dvs. att allt i princip kunde ha varit annorlunda. Historien drivs inte framåt av någon determinerad nödvändighet utan av mänskliga aktörer och konflikter dem emellan (Risse 2004:160).

Individer formas, enligt socialkonstruktionism, av den sociala kontexten. Vår världsuppfattning konstrueras och vidmakthålls i sociala processer. Vad som är sant och falskt är något som avgörs i det sociala snarare än i relation till 'tinget i sig'. På så sätt blir också vissa handlingar mer 'naturliga' än andra, som till och med kan framstå som otänkbara. Den sociala konstruktionen av kunskap och sanning får alltså konkreta sociala konsekvenser (Jørgensen & Phillips 2000:2).

På samma sätt är det relevant att betrakta identitetsbegreppen, dvs. vår identitet springer inte upp ur något slags kärna eller "folksjäl". Jag utgår från

⁸ Jag har i mitt material behandlat termerna socialkonstruktionism och socialkonstruktivism som synonymer och använder genomgående den förra termen.

socialkonstruktionismen i hur identitet konstrueras genom mänskliga handlingar och relationer.

3.2 Identitetsbegreppet

Centralt för uppsatsens syfte är identitetsbegreppet och frågan om hur en identitet konstrueras. Jag följer den dominerande trenden idag inom forskning av kollektiva identiteter (Risse 2004:167) och utgår här ifrån att identitet alltid skapas i social interaktion. Men även om identiteter i princip alltid är kontingenta, är de i konkreta situationer relativt låsta (Jørgensen & Phillips 2000:12). Diez delar upp de viktigaste poängerna med en socialkonstruktivistisk syn på identitet i tre punkter som utgör grunden för hur jag använder identitetsbegreppet genom uppsatsen (2004:3):

- 1) Identiteter är inte givna utan är diskursivt konstruerade.
- 2) Identiteter kan aldrig vara helt stabila eller hermetiskt tillslutna. Det finns alltid motdiskurser och sprickor.
- 3) Identitet konstrueras alltid dialektiskt i relation till olikheten hos en 'annan'.

Punkt ett är viktig för uppsatsens syfte eftersom det är att visa hur den europeiska identiteten är kontingent, dvs. den kunde ha varit annorlunda och kan förändras. Det är också viktigt att visa hur ingen identitet är helt stabil eller tillsluten, vilket hade gjort det poänglöst att göra en diskursanalys av identiteter eftersom de då hade varit av naturen givna. På så sätt är det möjligt att utveckla nya typer av identiteter, som t.ex. kosmopolitisk och postnationell. Därför är det viktigt att inte se steget från kultur till identitet som enkelriktat, eftersom detta gör den typen av identiteter omöjliga (Risse 2004:166). Neumann sammanfattar Diez punkter bra:

Identity is a fluid, many-stranded and perpetually negotiated phenomenon, and so all identities are ipso facto ambiguous (Neumann 1998:12).

Vidare vill jag i det här avsnittet visa hur olika typer av identiteter utesluter på olika sätt. Rumelili skriver:

Self/Other interaction is shaped by the inclusive/exclusive nature of the identity that the self claims in relation to the other. (2004:37)

I Köpenhamnskriterierna (1993)⁹ bestämde EU att ett land för att kunna bli medlem måste uppfylla ekonomiska¹⁰ och politiska kriterier, samt ett geografiskt kriterium. Det geografiska innebar att det måste ligga i Europa medan det politiska omfattar att ett land ska ha ett fungerande rättsamhälle och demokrati, upprätthållande av mänskliga rättigheter samt respekt och skydd av minoriteter.

⁹ http://en.wikipedia.org/wiki/Copenhagen_criteria

¹⁰ Det faller utanför uppsatsens syfte att göra en analys av detta och det berörs inte någon större utsträckning härnäst.

Det geografiska kriteriet är vad som skulle kunna kallas för ett krav på *inneboende*¹¹ egenskaper, eftersom Europa slutar någonstans vilket gör detta till ett *exkluderande* krav (ibid.:39). Här är också ett exempel på hur en identitets gränser påverkar de geografiska gränserna och vice versa (Peterson & Clark 2003:9). Peterson & Clark beskriver vidare begreppet gräns¹² såhär: “boundary [is] a spatial metaphor for categorization, maintaining the line between them and us (ibid.:13).

De politiska kriterierna är också exkluderande, dvs. mot otillräcklig efterlevnad, men här finns det inget inneboende hinder för kandidaterna. Exempelvis skulle Kanada kunna gå med utan EU:s geografiska krav. Därför kan man kalla kravet på demokrati för ett *inkluderande* krav (Rumelili 2004:39) som bygger på *förvärvade*¹³ egenskaper. Här kan man se hur två av EU:s identiteter, den geografiska och den politiska, hamnar i potentiell konflikt med varandra.

Det är viktigt att inte se identitet som ett nollsummespel där multipla identiteter med automatik innebär splittring och fragmentering. Risse tar ett exempel med en ”Rysk Matruskadocka” som en metafor för hur man kan betrakta identiteter (2004:168), dvs. som olika lager av identiteter. Genom att prata om sådan överlappning blir identitet en process varigenom individen/kollektivet definierar sig på olika sätt beroende på kontexten (Petersson & Robertson 2003:12). Detta anknyter också till Diez andra punkt, nämligen att det alltid finns motdiskurser. Till exempel står inte en europeisk identitet nödvändigtvis i motsättning till en svensk.

Slutligen handlar Diez tredje punkt om hur man i studiet av en identitet behöver förstå vem/vad/vilka som får spela rollen som ’andre’. Detta är en av uppsatsens största fokus och förtjänar en grundligare genomgång.

3.2.1 Identitet genom ’den andre’

Identitet betyder ordagrant ”sammahet”, vilket också förklarar hur man använder ordet när man säger ”bollarna är identiskt lika”. Alltså fungerar bara identitetsbegreppet dialektiskt med sin motsats ”annanhet” (Therborn 1996:305).

Simmel var en av de första att diskutera det kollektiva jagets marginaler och hur ’främlingen’ tvingade fram frågan vilka som ingår i kollektivets ’vi’ och vilka som utgör ’de andra’ (Neumann 1999:11). Enligt Malmberg & Stråth används konceptet identitet just för att skapa sammanhang och intrycket av att alla är lika i den föreställda gemenskapen (Malmberg & Stråth 2002:11). Neumann menar att man bör studera identitet på skiljelinjen mellan ’vi’ och ’dom’, dvs. hur särskiljningen är möjlig och hur den upprätthålls (McIver 2003:47). Man måste

¹¹ Översatt från engelskans ”inherent”.

¹² För en grundlig genomgång av begreppet ”gräns” se Jönsson, Tägil & Törnqvist (2007) sid 27-44.

¹³ Översatt från engelskans ”acquired”.

undersöka vem som är 'inne' och vem som är 'ute' för att förstå vilka som utgör en grupp (Risse 2004:170).

3.2.2 Olika bedömningar av 'den andre'

Det finns en känd konflikt mellan missionären Bartholomé Las Casas och conquistadoren Hernan Cortez angående "indianernas" status som utspelade sig under Spaniens erövring av Sydamerika. Todorov delar i exemplet upp relationen till 'den andre' på tre axlar (i Neumann 1999:21):

- 1) Bedömningen av 'den andre' (axiologisk nivå), 'den andre' är god eller ond.
- 2) Den praktiska relationen till 'den andre' (praxeologisk nivå); man omfamnar 'den andres' värderingar, eller identifierar sig med honom eller honom med mig, eller påtvingar sin bild av 'den andre' genom att underkasta (eller underkastas av) denne. Man kan också vara neutral eller likgiltig.
- 3) Kunskap om 'den andre' (epistemisk nivå), dvs. jag antingen har eller inte har kunskap om 'den andres' identitet.

Vad gäller den axiologiska nivån hyste Las Casas större sympati för indianerna än vad Cortez gjorde. Ändå hade Cortez mer kunskap om indianerna än vad Las Casas hade (epistemiska nivån). På den praxeologiska nivån var de båda för assimilation av indianerna, (fast på olika sätt som vi ska se nedan). Todorov vänder sig genom den här distinktionen mot antagandet att ifall människor bara lär känna varandra så kommer de med automatik att agera mindre våldsamt mot varandra (ibid.:21). Poängen här är att visa hur den europeiska identitetens relation till sina 'andra' inte med nödvändighet blir mindre fördömande eller uteslutande enbart till följd av bättre kunskap om och mindre fördomsfullhet mot dem. För det krävs en identitetskonstruktion som inte förfrämligar 'den andre'.

Prästen Las Casas hade i rollen som missionär en grundläggande annorlunda syn på indianerna än vad Cortez som conquistador hade. För Las Casas var indianerna förvisso hedningar men främst potentiella kristna. Man skulle omvända indianerna till kristendomen, inte utplåna dem. Cortez däremot såg indianerna som vildar och därför inte förmögna att tänka som civiliserade spanjorer, de skildrades som "undermänniska" med den europeiska civilisationen som norm. Det här resonemanget för oss tillbaka till diskussionen om *inneboende* och *förvärvade* egenskaper.

Cortez distinktion mellan identiteten/självet gjordes i termer av en hierarkisk uppdelning av *civiliserad* och *barbar* vilket gjordes på basis av *inneboende* egenskaper. Om det däremot är mellan *hedning/rättroende* så handlar det om *förvärvade* egenskaper eftersom man ser sig själv i 'den andre' och konvertering är möjlig. Las Casas och Cortez olika distinktioner av vad som karakteriserar relationen till den 'andre' illustrerar hur olika abstrakta tankemodeller, förvärvad vs. inneboende skillnad, får konkreta konsekvenser.

För att vidareutveckla begreppet 'den andre' ytterligare använder jag mig av McIvers analys av Irland (McIver 2003:49-51). Han beskriver hur den 'andre' kan vara hotfull eller signifikant varav det senare innebär att 'den andre' är en källa

för inspiration och påverkan. McIver använder England som ett exempel på en signifikant 'andre' för Irland.

En kollektiv identitet är som sagt kontingent och kan alltså mycket väl expandera och inkludera vad som tidigare utgjort 'den andre'. Rumelili menar att denna expansion riskerar att reproducera en identitetslogik och därför genast hitta en ny 'andre' åt den nya, bredare kollektiva identiteten (2004:33). Jag anser dock att de olika distinktionerna som gjorts ovan visar hur den kollektiv identitetens logik följer olika mönster beroende på vilken typ av demarkation som konstrueras mot 'den andre'.

3.3 Diskursanalys

Inledningsvis är det på sin plats att definiera begreppet ”diskurs” och hur det kommer att användas i den här uppsatsen. Det finns stora meningsskiljaktigheter för vad diskurser är och hur man ska studera dem (Jørgensen & Phillips 2000:7), det gör det desto viktigare att ge en klargörande definition här.

Jørgensen & Phillips ger en bred definition på diskurs som beskrivs som: *ett bestämt sätt att tala om och förstå världen (eller ett utsnitt av världen)* (ibid.). Det vill säga att alla diskurser konstruerar världen på bestämda sätt och därmed utesluter andra perspektiv. I en diskurs pekats vissa typer av handlingar ut som meningsfulla och andra som omöjliga. Den diskursiva konstruktionen av världen får konkreta sociala konsekvenser. Därför är det heller ingen mening med att avvisa en diskurs på grundval av den är en diskurs (ibid.:184). Enligt Laclau & Mouffe kan i princip alla sociala fenomen analyseras med diskursanalytiska redskap (ibid.:31) På grund av vår ofullständiga tillgång till verkligheten och språkets icke-neutrala natur kan vi inte slutgiltigt fixera ett teckens betydelse. Betydelsen skiftar mellan olika diskurser och bevaras eller förändras beroende på de diskursiva praktikerna (ibid.:18). Diskursanalysen överlappar till stor del socialkonstruktionism i sina ontologiska och epistemologiska antaganden (ibid.:9) och de kombineras därför ofta (som i den här uppsatsen). Gemensamt för de båda är intresset av att studera hur en världsbild uppnår och vidmakthåller hegemoni. Jag kommer nedan att mest fokusera på de redskap och termer man använder inom diskursanalysen och på vilket sätt de är viktiga inom ramen för den här uppsatsen.

3.3.1 De diskursanalytiska redskapen

En vidareutveckling av den tidigare givna definitionen behövs nu för att göra beskriva de diskursanalytiska redskapen. Laclau & Mouffe definierar en diskurs som *en fixering av betydelse inom en bestämd domän* (ibid.:33). De olika tecknen inom en diskurs kallas för moment och får sin betydelse fixerad genom att de skiljer sig från varandra på bestämda sätt (ibid.:33). Ett annat begrepp som är viktigt är nodalpunkt som är ett centralt tecken som de andra tecknen ordnas efter och får sin betydelse genom. I den medicinska diskursen kan man t.ex. se hur ’kroppen’ utgör en nodalpunkt som ger tecknen som ’symtom’, ’sjukdom’ och ’vävnad’ sin specifika betydelse (ibid.). Gemensamt för nodalpunkter är att de inte säger så mycket i sig själva utan det krävs att man sätter dem i ekvivalenskedjor där de kopplas ihop med andra tecken för att ge dem innehåll (ibid.:58). T.ex. betyder inte nodalpunkten ’Europa’ speciellt mycket förrän man kopplar ihop den med t.ex. ”demokrati”, ”fred”, ”civilisation” eller ”vit rasism”. En nodalpunkt får med andra ord sin betydelse genom ett system av distinktioner (Bergström & Boreus 2005:317). Därför utesluts också möjligheterna att ge tecken andra

betydelser eller relatera dem till varandra på ett annat sätt. Den medicinska diskursen konstitueras t.ex. genom att utesluta alternativa behandlingsmetoder som har en annan syn på kroppen (exempelvis mer holistiska) (Jørgensen & Phillips 2000:34). En diskurs som blivit så fast etablerad och självklar att man glömmer dess kontingens kallas inom diskursteorin för *objektiv* (ibid.:43). Det objektiva skiljer sig från det *politiska* då det senare avser det som är föremål för strid. Ett exempel kan vara hur den nationella identiteten ofta behandlas som objektiv och ”verklig” medan den europeiska identiteten är mer politisk (ibid.:65). Objektivitet är med andra ord avlagrad makt där spåren av maktkamp har utplånats, där man glömt att omvärlden är politiskt konstruerad (ibid.:45). Men gränsen mellan det objektiva och politiska är som sagt kontingent.

Enligt Laclau & Mouffe kan alltså en tillslutning av betydelse aldrig bli slutgiltig, det finns alltid sprickor. Det finns alltid element, tecken som inte fått sin betydelse fixerad, som därmed är mångtydiga. En vidareutveckling av definitionen av diskurs blir alltså: *en diskurs försöker göra elementen till moment genom att reducera deras mångtydighet till entydighet* (ibid.:34). Genom att studera vilka möjligheter som utesluts kan man få upp ögonen för vilka sociala konsekvenser som följer av konkreta diskursiva struktureringar av det sociala (ibid.:45). Laclau & Mouffe kallar de element som i speciellt stor utsträckning är öppna för tillskrivning av olika betydelser för *flytande signifikanter* (ibid.:35). Där begreppet nodalpunkt syftar på den centralpunkt som olika tecken knyts upp omkring i en enskild diskurs syftar flytande signifikant på den kamp om viktiga tecken som olika diskurser för mellan varandra i vad som kallas en *diskursordning* (ibid.:141). Därför kan man säga att ’Europa’ både kan kategoriseras som en nodalpunkt för olika diskurser (t.ex. i efterkrigstidens Tyskland¹⁴) och som flytande signifikant, dvs. en punkt där olika diskurser försöker uppnå hegemoni. Det är som det senare jag kommer att fokusera på.

Begreppen *hegemoni* och *antagonism* är alltså viktiga inom diskursteorin. Antagonism är diskursanalysens begrepp för konflikt och uppstår när två identiteter hindrar varandra. Det är fullt möjligt att ha flera olika identiteter¹⁵ men när de hamnar i konflikt med varandra försöker den ena diskursen blockera den andra på grund av de motstridiga krav de ställer. Ett exempel på det som Jørgensen & Phillips tar är hur identiteterna ’fransk’ och ’arbetare’ hamnade i konflikt med varandra inför Första Världskriget. Inom Internationalen hade man försökt att avstyra kriget genom att uppmana Europas arbetare att krigsvägra. Men som vi vet slutade det trots allt med att den nationella diskursen uppnådde hegemoni¹⁶. Folk drog i krig som fransmän och tyskar, inte som arbetare (ibid.:55).

¹⁴ Se citatet med Thomas Mann på s 19

¹⁵ Som i exemplet med Matruskadockan ovan.

¹⁶ Eller gjorde en hegemonisk intervention i Laclau & Mouffes terminologi.

4 Historisk utblick

4.1 Den europeiska identiteten växer fram

To better understand the Europe that will be, it is first necessary to understand the Europe that has been. (Tägil 2001:11)

Den förste som använde begreppet Europa var Herodotos som likställde Europa med det grekiska fastlandet och arkipelagen (Karlsson 2007:13). Under antiken var idén om Europa ett geografiskt begrepp och saknade kulturell och politisk betydelse (Delanty 1995:22).

År 286 e.kr delades Romarriket i en västlig latinsktalande och en östlig grekisktalande del. Gränsen mellan öst och väst har sedan dess funnits kvar även om själva gränsen ändrats vid olika tillfällen. Efter Västroms fall 476 e.kr växte den politiska och kulturella distansen. Den ökade alieneringen gjorde att Orienten successivt flyttade allt längre västerut och till slut ända till Mindre Asien (ibid.:23). Islams expansion i Orienten och över hela Nordafrika gjorde att Europa och den latinska kristenheten blev synonyma begrepp (Karlsson 2007:15).

På 700-talet upprättade frankerna ett rike som kom att spela stor roll för skapandet av en europeisk identitet. Vid några historiskt viktiga slag, varav det mest kända är Poitiers år 732, ledde den frankiske kungen Karl Martell en, av samtida krönikörer kallad, europeisk armé mot en muslimsk och drog genom sina segrar gränsen för kristenheten vid Pyrenéerna (ibid.:15). Under den här perioden blev Europa som begrepp artikulerat i motsättning mot islam som under lång tid var mäktigare och därför hotande (Delanty 1995:23).

Samtidigt växte klyftan kulturellt och politiskt mellan den västliga och östliga kyrkan vilket ledde fram till en officiell schism år 1054 då kyrkan delades i en katolsk och en ortodox del. De av Västeuropa företagna korstågen mot Palestina vidgade klyftan ytterligare mellan å ena sidan den latinska och ortodoxa kristenheten¹⁷ och å andra sidan mellan kristna och muslimer. En viktig komponent för att en europeisk identitet skulle skapas var Konstantinopels fall 1453 till de Ottomanska turkarna som i efterföljande århundraden utgjorde den viktigaste 'andre' för Europa.

¹⁷ Splittringen mellan väst och öst blev total efter det fjärde korståget 1204 som slutade med att de europeiska korsfararna intog och plundrade Konstantinopel, något som påskyndade det Bysantinska rikets fall (Karlsson 2007:17).

4.2 Den hotfulla turken

Mellan åren 1480 och 1610 publicerades dubbelt så många böcker om det ”turkiska hotet” som om upptäckten av den amerikanska kontinenten (Karlsson 2007:19)¹⁸. Eftersom Europa inte kunde expandera vare sig söderut eller österut p.g.a. ottomanerna började man utforska haven. Detta bidrog också till en europeisk identitet som västerland, inte bara på grund av gränsen mot öst längre, utan också på grund av expansionen västerut (Delanty 1995:31).

Vid samma tid började idén om Europa ersätta kristenheten som referens och som bas för identifikation (ibid.:37). Ursprunget till den europeiska identiteten och tankar om enhet skapades alltså i motståndet mot turkarna (ibid.:30).

Många förslag på ett enat Europa lades fram mellan 1500-talet och 1700-talet. Det mest kända är William Penn (1692) som förslog ett europeiskt förbund vars främsta syfte skulle vara att undvika krig och splittring inför yttre fiender såsom turkarna. En sådan tanke var emellertid långt ifrån verkligheten i ett Europa som hade fragmenterats av reformationen och de efterföljande religionskrigen, vilka slagit sönder de politiska förutsättningarna för Europatanken (Karlsson 2007:21). Vid 1600-talets slut, och exemplifierat av turkarnas misslyckade belägring av Wien 1683, började Europa gå om ottomanerna i utveckling och rädslan för turken minskade. Det uppstod en överlägsenhetskänsla och man började istället förlöjliga turkarna (ibid.:24). Vid 1700-talets slut kom upplysningen att stå i centrum för idén om Europa. Civilisation istället för kristendom blev synonym till Europa. (ibid.:28).

4.3 Otrogna, hedningar eller barbarer

När Europa ”upptäckte” den ”nya” världen kom de kristna européerna i kontakt med de ”hedniska” indianerna. En ny kategorisering av människor konstruerades och två nya motsättningar skapades. Den första mellan civiliserade och barbarer samt en andra mellan hedningar och kristna, istället för mellan kristna och otrogna (dvs. muslimer). I den tidigare nämnda konflikten mellan Las Casa och Cortez är det tydligt hur dessa två kategoriseringarna hamnade i konflikt. ’Den andre’ flyttade således från Mindre Asien till Amerika, Afrika och det övriga Asien (Delanty 1995:67)¹⁹.

Religionen fortsatte ändå att spela en roll för den Europeiska identiteten, som i Penns förbundsförslag. Penn menade att ottomanerna visst kunde inkluderas, men endast ifall de konverterade till kristendom. Här har vi alltså ett av de första

¹⁸ År 1461 lade Podiebrad fram ett förslag på ett europeiskt förbund vilket främst vann gehör i de östliga kungarikena då de var närmast det ”turkiska hotet”. (Karlsson 2007:19)

¹⁹ Det var även nu under dessa omvandlingar som ”juden” alltmer ersatte ”muslimen” som Europas ’andre’ (Delanty 1995:70).

exemplen på inträdeskrav till en europeisk gemenskap (Neumann 1999:51). Även om kravet var orimligt kan man se att Penn betraktade ottomanerna som en 'andre' främst i bemärkelsen av att de var muslimer, dvs. skillnaderna berodde på *förvärvade* istället för *inneboende* egenskaper.

4.4 The White Man's Burden

Under 1800-talet intensifierades Europas imperialism och kolonisering av den övriga världen. De turkiska "barbarerna" i Mindre Asien fortsatte att utgöra ett hot mot det *kristna* Europa medan "barbarerna" i den Nya Världen ställde det *civiliserade* Europa inför andra problemställningar. Vilka rättigheter skulle man ge de *hedniska/barbariska* indianerna? Medan ottomanerna var militärt jämnstarka och därför kunde motsätta sig Europas imperialism hade indianerna inte samma möjlighet.

Under 1800-talet var 'civilisation' synonym med 'europeisk civilisation' och begreppet 'kultur' syftade på icke-europeiska kulturer. Asien och Afrika var 'kulturer' medan Europa var 'civilisationen' (Delanty 1995:93). Den europeiska civilisationen var en universell skala som alla länder och folk kunde bedömas efter. Den barbariske 'andre' i Nya världen blev nu både ett sätt att mäta hur långt Europa nått samtidigt som han exploaterades, konverterades och civiliserades.

Europa erövrades i början av 1800-talet av Napoleon som med ett *mission civilisatrice* skulle civilisera kontinenten. Detta var även Europas inställning mot övriga världen, dvs. de europeiska civiliserade folken hade ett ansvar att civilisera världens övriga, "primitiva" folk. Denna mission döptes i en dikt av Rudyard Kipling till "The White Man's Burden"²⁰. Den icke-europeiska världen betraktades som en svunnen tids Europa och blev därför både romantiserad och förkastad. Indianer, afrikaner och orientaler sågs som det förflutnas Européer och behövde därför civiliseras av européerna (ibid.:95). "White Man's Burden"-tanken var den moraliska legitimeringen av kolonialism och imperialism. I Europa kunde man hata varandra som briter, fransmän och engelsmän men i Afrika var de främst européer (ibid.:98). I mötet med icke-europeiska folk i kolonierna formades den moderna idén om en enhetlig europeisk civilisation (ibid.).

Den grundläggande idén om europeiskt samarbete och fred under den här perioden var att de europeiska staterna skulle kunna koncentrera sig att erövra resten av världen (ibid.:72). Bilden av hur statsmän sitter och ritar upp gränserna i Afrika är från den här perioden och fann sitt uttryck i "The Concert of Europe" där de europeiska staterna försökte bevara maktbalansen i Europa och på sätt förhindra ännu ett stort europeiskt krig. Europa var likväl aldrig en politisk enhet utan fungerade bara som en neutral plats. De imperialistiska rivalitetskrigen mellan de europeiska staterna hade övriga världen som slagfält. Ett exempel på

²⁰ Kipling, Rudyard, (1899). *The White Man's Burden*.

kraften i maktbalanstanken är hur de Brittiska och Franska imperierna försvarade det ottomanska imperiet mot Ryssland i Krimkriget (1853-56) för att hindra att Ryssland skulle få för stor makt genom att erövra ottomanska områden²¹. Vid den här tiden tog också Ryssland över rollen som den europeiska identitetens främste och mest hotande andre. ottomanska imperiet reducerades samtidigt till "Europas sjuke man" efter territoriella förluster samt att det behövde finansiell hjälp från Västeuropa för att hålla sig vid liv (Neumann 1999:55). Turkiet tilläts till följd av Europas ömsesidigt fientliga förhållande till Ryssland att som enda "icke-europeiska" stat närvara på "The Concert Of Europe". Samtidigt innebar inte ottomanernas tillåtelse att närvara att de ansågs som jämlika. Neumann skriver angående detta att det utvecklades en formell europeisk "standard of civilization":

[T]o demarcate those states which were full members of the 'civilized' international society from those which were merely part of the European international system. (1999:56)

Tanken var att eftersom 'de andra' var ociviliserade barbarer kunde man inte behandla dem på samma sätt som man behandlade civiliserade, rationella européer. Här kan man se hur kristendomens monoteistiska syn på sanning och värde levde kvar i det sekulära och universella begreppet civilisation (Delanty 1995:68).

4.5 "The War to End All Wars"

Under Första Världskriget (1914-1918) dog nio miljoner militärer och civila. Utbrottet berodde till stor del på Tysklands enande som rubbade maktbalansen i Europa samt konkurrensen mellan de europeiska staterna i kolonialområdena. Imperialism och kapprustning lade grunden för ett förödande krig. 1800-talets nationalism som predikade att varje nation skulle ha en egen stat var en annan av orsakerna i det multietniska Europa. Socialdarwinism applicerades på nationer och raser. Den panslaviska rörelsen sökte enandet av alla slaviska folk medan Tyskland och Österrike-Ungern såg sig själva som toppen av civilisationen. En konflikt mellan Serbien och Österrike var därför oundviklig och p.g.a. intrikata allianser befann sig hela Europa inom ett par veckor i krig efter mordet på Franz Ferdinand²². "The war to end all wars", som det kallades efteråt, begravnade tanken på den europeisk ordning som funnits sedan slutet av de napoleoniska krigen (Delanty 1995:107). Konsekvenserna blev fundamentala för Europa. Delanty skriver:

The new Europe that emerged after the war with the Versailles peace treaties was constructed in opposition to Soviet communism, which had declared world revolution to be one of its goals (ibid.:107).

²¹ http://en.wikipedia.org/wiki/Crimean_war

²² http://en.wikipedia.org/wiki/Causes_of_World_War_I

Gränsen mellan väst och öst blev nu hårdare och hotfullare. Det Europa som framträdde efter Versailles-freden var i grunden desillusionerat och den europeiska identiteten under mellankrigstiden var lika med kulturpessimism och dekadens (ibid.:110). Tron på människans förmåga att med hjälp av rationalitet utvecklas ifrågasattes hårt (ibid.). Detta samt att Västeuropas passerat zenit vad gällde världsherravälde vilket Andra Världskriget (AVK²³) 30 år senare skulle cementera.

Första Världskriget löste dock inga problem utan sådde fröna till AVK. Weimarrepublikens fall symboliserade Versaillesfredens misslyckande att bringa fred och ordning till Europa medan det spanska inbördeskriget avslöjade hur Europa var delat mellan fascism och demokrati (ibid.:109). Thomas Mann²⁴ yttrade under mellankrigstiden det som efter Andra Världskriget skulle bli Tysklands mantra:

We do not want a German Europe, but a European Germany. (citerad i Pagden 2002:287)

Detta kan ses som ett ställningstagande för fred och mot expansionism och militarism²⁵.

Europa, både som plats och idé, var efter krigsslutet markant annorlunda jämfört med innan kriget. 1900-talets Europa skapades av krig och chocken därav, inte av fred (Delanty 1995:108). Västeuropa passerade även i och med Första Världskriget sin zenit vad gällde världsherravälde, vilket AVK 30 år senare skulle bekräfta.

4.6 Andra Världskriget och det nya Europa

AVK²⁶ förändrade Europa i ännu större utsträckning än Första Världskriget. Ojämförligt många människor hade mist livet, infrastrukturen var i ruiner och mitt i Europa gick det som av Churchill döptes till järnridån och utgjorde USA:s östra och Sovjets västra gräns (i bemärkelsen Kalla kriget) (ibid.:121). Det Europa som reste sig ur askan av andra världskrigets grymheter hade lärt sig läxan av fredsavtalen i Versailles efter Första Världskriget vars omöjliga krav på Tyskland sådde fröna till AVK. Winston Churchill visar detta tydligt i ett känt tal från 1946:

The guilty must be punished. Germany must be deprived of the power to rearm and make another aggressive war. But when all this has been done, as it will be done, as it is being

²³ Förkortar hädanefter Andra Världskriget med AVK.

²⁴ (1875-1955) Författare och anhängare av Weimardemokratin.

²⁵ Militären ingrep aktivt i den tyska politiken före Första Världskriget.
<http://en.wikipedia.org/wiki/Militarism>

²⁶ Orsakerna till AVK är mer allmän kunskap än Första Världskrigets och utelämnas därför här av utrymmesskal. För mer info se: http://en.wikipedia.org/wiki/Causes_of_World_War_II

done, then there must be an end to retribution. There must be what Mr. Gladstone many years ago called "a blessed act of oblivion". We must all turn our backs upon the horrors of the past. We must look to the future.²⁷

Det Europa som varit synonymt med militarism, nationalism och imperialism ersattes av en vilja på båda sidor om Kalla kriget att skapa en ny kontinent (Judt 2002:137). Churchill efterlyste vidare ett Europas Förenta stater:

Yet all the while there is a remedy which, if it were generally and spontaneously adopted by the great majority of people in many lands, would as if by a miracle transform the whole scene, and would in a few years make all Europe, or the greater part of it, as free and as happy as Switzerland is to-day. What is this sovereign remedy? It is to re-create the European Family, or as much of it as we can, and to provide it with a structure under which it can dwell in peace, in safety and in freedom. We must build a kind of United States of Europe. In this way only will hundreds of millions of toilers be able to regain the simple joys and hopes which make life worth living.²⁸

Och lite senare i talet varnar han för dröjsmål:

But I must give you a warning. Time may be short. At present there is a breathing-space. The cannons have ceased firing. The fighting has stopped; but the dangers have not stopped. If we are to form the United States of Europe, or whatever name it may take, we must begin now.²⁹

För första gången i Europas historia framstod en union inte som en ouppnåelig utopi utan som en faktisk möjlighet. De första stenarna för dagens EU lades av ekonomen Jean Monnet och den franske utrikesministern Robert Schumann den 9 Maj 1950 fram i Schumandeklarationen³⁰ som ledde fram till skapandet av den europeiska Kol- och Stålunionen 1951. Tanken var att en kol- och stålunion mellan arvfienterna Frankrike och Tyskland skulle kunna bevara freden. Det ekonomiska samarbetet hoppades man skulle leda till ett ökat samarbete även på andra områden. Rent konkret lärde man sig faktiskt av historien och istället för att straffskatta (Väst)Tyskland bjöd man in dem till samarbete. Deklarationen specificerade att unionen skulle ha ett supranationellt och obundet styre samt att det skulle vara möjligt för andra europeiska stater att gå med. Förhoppningen var att en union med överstatliga drag skulle omöjliggöra framtida krig³¹.

Nationalism³² avtog efter AVK i legitimitet. Orsakerna var flera: de grymheter som begicks under AVK och överhuvudtaget under första halvan av 1900-talet, det framväxande europeiska samarbetet, kalla krigets frysning av geopolitiken, idéer om fredlig samexistens, de negativa läxor som kolonialismen och

27 Talet i dess helhet i bilaga 1. Churchill, Winston, (1946). The Tragedy of Europe.

<http://www.ellopos.net/politics/churchill-tragedy.htm>

28 Ibid.

29 Ibid.

30 Talet i dess helhet i bilaga 2. Schumandeklarationen. http://europa.eu/abc/symbols/9-may/decl_en.htm

31 Ibid.

32 Enligt definitionen av en hierarkisk syn på nationer samt politiska program som bygger på en nationalistisk ideologi.

imperialismen gav vilket också ledde till framväxten av kulturrelativism, samt institutionaliseringen av dessa idéer genom upprättandet av FN och kodifierat i deklARATIONEN för de mänskliga rättigheterna (Hedetoft 2003:211). Idén om Europa som varit synonym med nationalism, rasism, militarism och expansionism blev efter AVK istället dagens idé om Europa som likställs med multilateralism, demokrati och fred. I uppgörelsen med det förflutna blev Europas, och framförallt Tysklands, historia den europeiska identitetens andre.

5 Analys

5.1 Är EU och Europa synonyma?

Efter Kalla kriget förlorade Västeuropa sin främste hotfulle 'andre' (Malmberg & Stråth 2002 s 11). Rollen som USA:s östra gräns började spela ut sin roll och NATO förlorade sin främsta funktion. Från och med 1993 intensifierades Europasamarbetet med Maastrichtfördraget då man också döpte om EG till EU. I Östeuropa började man tala om att 'återvända till Europa' medan man i Norden, Storbritannien och Irland talade om att 'gå in i Europa' (Delanty 1995 s 137). Det tudelade Europa var i denna berättelse försvunnet och Västeuropa konstruerades som det enda sanna Europa där Östeuropa blev den undergivna lärjungen. Interna debatter i speciellt Centraleuropa talade om att man varit en "kidnappad" del av väst (av Sovjet och kommunismen) (Neumann 2003 s 31). Målet med ett EU-medlemskap var i de gamla kommuniststaterna en frälsning från det förflutna, ungefär som för Tyskland efter AVK. Tydligt är att det inte finns något givet i regioners och nationers existens, de behöver ständigt återberättas vilket också medför förändringar (Peterson & Robertson 2003 s 111).

Efter Kalla krigets slut har EU vuxit fram som berättelsen om hela Europa. Risse skriver:

People might feel a sense of belonging to Europe in general, while feeling no attachment to the EU at all and vice versa. Yet [...] the EU as an active identity builder has successfully achieved identity hegemony in terms of increasingly defining what it means to belong to 'Europe'. (2004 s 169).

Ett exempel är i debatten kring EMU-omröstningen i Sverige 2003 då ett 'nej' framställdes som ett 'nej till Europa' (Hellström 2006 s 127-37).

Dagens europeiska identitet med EU som hegemon har alltmer börjat ersätta de äldre identiteterna: västerländsk, västeuropeisk och östeuropeisk, även om dessa fortfarande lever kvar³³.

33 Med tanke på att det var först 2004 som östeuropeiska stater blev EU-medlemmar.

5.2 EU:s utvidgning – medlemmar, grannar och gränser

An analysis of politics should begin not with how territory affects human agency, but with how human agency constructs territory (Peterson & Clark 2003:21).

EU:s hegemoniska position gör att Europas gränser ofta betraktas som detsamma som EU:s³⁴. Däremot är det alltid debatt och konflikt om gränserna österut och söderut (Eder 2006:264). Kalla krigets fientliga östeuropeiska 'andre' kan idag med EU-utvidgningarna sägas ha flyttat österut och mildrats till att enbart omfatta Ryssland, samt i mindre utsträckning Ukraina och Vitryssland.

Samtidigt finns det en genomgående tendens att jämföra Europa med modernisering (Delanty 1995:140). Genom att göra stater till kandidater innan de kan bli medlemmar konstruerar Europa dem som otillräckliga (Rumelili 2004:40). Man kan tolka detta som att EU:s antagningskriterier därmed har blivit ett "standard of civilization".

Europas gränser är alltså inte en förvirrad geografi utan snarare en formulering av var den europeiska civilisationen slutar (Pagden 2002:219) och dessa gränser förändras beroende på vilken diskurs som uppnått hegemoni. Eder skriver:

Defining an imaginary Europe impinges heavily upon the legal construction of the borders of Europe. Thus, Europe can be taken as a case of how border discourses on imaginary boundaries (i.e. soft facts) can play a causal role in the making of institutional (hard) Europe which we call European Union (2006:256).

Därav följer också att regioner, såsom Europa, inte skall ses som självständiga entiteter (Neumann 2003:37). Gränsen mot Östeuropa flyttade i och med att Polen flyttades många mil västerut efter andra världskrigets slut, vilket resulterade i att Östeuropa också flyttade (Delanty 1995:122)³⁵. En ändrad kontext gör alltså att varje ny formulering av 'den andre', och gränsen mot denne, är en unik händelse oavsett hur förutbestämt det kan verka vid första anblick³⁶ (ibid.:38).

Idag stärker EU gränserna utåt men försvagar gränserna inåt (Hedetoft 2003:208). Inåt ser EU-medlemmarna idag varandra snarare som en utsträckning av 'självet' än som en 'andre' (Rumelili 2004:28). Utåt finns konflikten om gränsdragningen i syd och öst. Där öst efter Första Världskriget var detsamma som Sovjet innefattar det idag även Islam och tredje världen (Delanty 1995:130). På vilka grunder dras då gränsen? Ifall man hävdar att EU bygger på ett gemensamt kristet arv³⁷ blir en geografisk gränsdragning mot det muslimska Turkiet logisk. Men det resulterar samtidigt i en gränsdragning mot de ca 20

³⁴ Samtidigt är det få som förnekar att Norge eller Schweiz ligger i det geografiska Europa.

³⁵ Ett annat exempel är hur definitionen av Centraleuropa flyttat sig p.g.a. NATO-medlemskap (Neumann 2003:34).

³⁶ T.ex. som i fallet med Tyskland och Frankrike efter AVK.

³⁷ Främst kristdemokrater och katolska partier i Europa.

miljoner muslimer som redan lever i Europa³⁸. Europa handlar på så sätt lika mycket om att skapa distans som att bygga broar (Delanty 1995:135).

Ryssland å andra sidan intar en ständig gränsposition till den europeiska identiteten. Det har alltid beskrivits vara i något slags skede av europeisering vilket gör att Rysslands specificitet som Europas 'andre' snarare finns längs en temporal snarare än spatial dimension (Neumann 1998:13). Det vill säga, kommer Ryssland att bli mer europeiskt och "en av oss", eller kommer det att förbli en asiatisk 'andre' (Neumann 2003:26). Denna gränsposition är tydlig i identitetsdiskursen för de östeuropeiska stater som ansökt om EU-medlemskap. Staten ifråga har inte bara konstruerat sig själv som europeisk, utan dessutom staten närmast österut som icke-europeisk.

Enligt Prodi³⁹ handlar utvidgningsprocessen framförallt om att konsolidera en "common spirit" (Hellström 2003:188). Om denna "spirit" handlar om inneboende attribut som t.ex. ett kristet arv eller förvärvbara som t.ex. liberal demokrati framgår inte. Nationalstaterna konstruerades genom att dra gränser utåt och på insidan förfrämliga det som inte passade in. Även om tydliga gränser mellan identiteten och 'den andre' inom EU idag har ersatts av överlappande och ömsesidigt förstärkande identiteter finns ändå en risk att EU kommer upprepa nationalstatens differentieringslogik vad gäller de externa relationerna (Rumelili 2004:28). Kriteriet på att en stat måste vara europeisk för att kunna bli medlem kombinerat med implikationerna av ENP⁴⁰ gör att en diskurs baserad på inneboende attribut understöds. Där Penns unionsförslag hade kristendomen som kvalifikationskrav har EU idag demokrati, rättstat, respekt för mänskliga rättigheter och för minoriteter som krav.

5.3 'Den andre' i dagens Europa

Den europeiske identiteten, som alla identiteter, har alltså alltid haft en eller flera 'andra'. Idag då immigrationen är större än emigrationen i Europa har 'immigranten' intagit positionen som intern 'andre'. På så sätt har immigranten övertagit rollen som judarna spelade före andra världskriget, samtidigt som äldre koloniala föreställningar lever kvar (Delanty 1995:154). Nu då 'kriget mot terrorismen' är en hegemonisk diskurs har muslimer, som till stor del överlappar immigrantgruppen, återigen börjat inta rollen som 'hotfull andre'. För denna konstruktion av 'andreskap' krävs inte den 'andres' godkännande enligt Wendt (Rumelili 2004:32). Ett exempel är Marocko som 1987 ansökte till EG men

38 http://en.wikipedia.org/wiki/Islam_in_Europe#Muslim_Populations_in_Europe

39 EU-kommissionens president åren 1999-2004.

40 EU:s European Neighbourhood Policy (ENP) beskriver vilken roll EU ska ha med sina grannar, dvs. de länder som inte är medlemmar (Delanty & Rumford 2005:126). ENP är, enligt Delanty & Rumford, kanske ett försök från EU att sätta en permanent gräns för utvidgning (ibid.). Denna policy kan försvåra för Turkiet att få fullt medlemskap eftersom man genom ENP kan ge Turkiet status som närliggande granne (ibid.:129).

avslogs helt; landet låg helt enkelt inte i Europa. Även Bosnien som uppenbart ligger i det geografiska Europa beskrevs under kriget i Jugoslavien såhär av Mazowiecki⁴¹:

It bodes ill for us if, at the end of the twentieth century, Europe is still incapable of coexistence with a Muslim community. (1995) (citerad i Pagden 2002:213).

Retoriken är här att Bosnien ligger *i* utan att vara en del *av* Europa. Mazowieckis motiv är en plädering för tolerans av skillnader men resultatet blir samtidigt en artikulering av Bosnien som en 'andre'. Samma retorik förs ofta inom mångkulturkursen angående 'immigranten'. Det finns en spänning mellan att *erkänna* skillnad samt *tolerans* för skillnad. För vad består skillnaden i? Är immigranten, eller bosniern/muslimen, väsensskild eller bara annorlunda men i grunden lik ursprungsbefolkningen?⁴²

5.3.1 Den post-koloniala bördan

1800-talets internationella advokater använde den europeiska "standard of civilization" för att avgränsa vilka som tillhörde det 'civiliserade' internationella *samhället* samt de som endast var en del av det europeiska internationella *systemet* (Neumann 1999:56). Denna anda av exklusivitet exemplifieras av naturrättsteoretikern James Lorimer som gjorde en distinktion mellan civiliserad och barbarisk mänsklighet som gavs olika grader av lagligt erkännande (ibid.:57)⁴³. Enligt Delanty låg rasismen⁴⁴ vid kärnan av den europeiska identiteten.

The identity of Europe emerged out of violence and colonisation. It was by means of its imperial face that Europe was able to deploy a unified identity in the rest of the world. (1995:99).

Enligt honom lever detta kvar idag då idén om Europa handlar lika mycket om att sätta en gräns mot tredje världen som ett ideal om enighet (ibid.:149).

Begreppet 'ras' har idag ersatts av 'etnicitet' och 'kultur' där hierarkin mellan kulturer och etniska grupper har försvunnit. Dessa två är dock arvtagare till rasbegreppet och inte mindre essentialistiska (Hedetoft 2003:204). Försöket att distansera Europa från koloniala begrepp har kanske lyckats, men tanken om hierarki finns fortfarande kvar. Jag hävdar emellertid att hierarkier som bygger på

41 Tadeusz Mazowiecki var FN:s emissarie i Bosnien 1992-1995. Han avgick 1995 pga. att västvärlden lät krigsbrotten pågå utan att ingripa.

42 Dvs. består skillnaden i inneboende eller förvärvade egenskaper.

43 Europas koloniala och imperialistiska förflutna går inte att frångå och är även det en 'andre' för dagens Europa, dvs. en "främmande tid" (se följande avsnitt).

44 Delanty definierar rasism som en vägran att känna igen sig själv i 'den andre', som således reduceras till natur (Delanty 1995 s 98). Det finns här en likhet med att erkänna skillnad som är inneboende.

förvärvbara egenskaper, t.ex. moderniseringsnivå, är mindre förfrämligande än de som bygger på inneboende, som begreppet 'ras'⁴⁵. De senaste åren har dock kulturrelativism⁴⁶ alltmer utmanats av de paketlösningsdiskurserna "civilisationskamp" där vissa kulturer är inkommensurabla⁴⁷ och "kriget mot terrorismen" med demokrati som ett universellt värde.

Ett vanlig antagande är att fattiga och svaga (stater och individer) i mindre utsträckning använder sig av en 'andre' i sin identitet än vad Europa, européer och västvärlden gör. Detta har att göra med en syn på makt som något med automatik negativt och förtryckande och inte produktiv. I relationen mellan européer och immigranter framställs därför relationen, i linje med uppgörelsen med Europas kolonistiska 'andre', som en envägsrelation där 'immigranten' utgör européns 'andre' genom att europén förfrämligat denne. Problematiken framställs handla främst om kunskapsbrist och ifall man levde tätare på varandra skulle man sluta vara varandras 'andre'. Neumann skriver:

Normatively, it is an appealing thought that closer acquaintance makes for less othering, yet the claim is simply wrong. Empirically, it is refuted by the work of a thousand anthropologists (1999 s 34).

I rörelsen bort från sitt kolonialistiska förflutna växte kulturrelativismen fram som kritik av en världsbild baserad på en singulär (europeisk) civilisation. En uppdelning av folk i en hierarki av 'raser' har bl.a. genom de mänskliga rättigheterna ersatts av ett "världsfolk" som lever i olika hierarkier av statskick. Samtidigt existerar skillnader mellan etniska grupper och kulturer, och frågan är vad skillnaden består i vilket jag återkommer till i avsnittet om 'immigranten'.

5.3.2 Historien är ett annat land

Idén om Europa separeras inte bara från främmande *platser* (Ryssland, Orienten osv.) utan även från främmande *tider* (nazism, kommunism m.m) (Passerini 2002:219). De nya medlemsstaterna tar genom EU avstånd från ett kommunistiskt förflutet (ibid). För efterkrigstidens Europa, manifesterat i EU, utgör AVK ett "annat land" och en 'andre'. Judt har visat hur orsaken till de brott mot mänskligheten som begicks under Andra Världskriget hade europeiskt ursprung snarare än endast tyskt (2002:161). Vilket gör att skuldbördan måste axlas av den europeiska identiteten. "Myten om Europa" förtränger effektivt de kollektiva minnena av ett utbrett samarbete med nazisterna i både öst och väst, såväl som för de massbrutaliteter och civila grymheter som alla europeiska stater var direkt eller indirekt ansvariga för (Passerini 2002:212). Tysklands, och Europas, förflutna är alltså en av Europas 'andra', och skulle jag hävda, 'den andre' som allra mest

45 Eller för den delen 'etnicitet' och 'kultur' i vissa diskurser.

46 Tanken att alla kulturer har lika rätt, dvs. att man inte kan placera dem i en hierarki.

47 Se Kuhn, Thomas, (1962). *The Structure of Scientific Revolutions*.

(http://en.wikipedia.org/wiki/Commensurability_%28philosophy_of_science%29)

format dagens europeiska identitet. Både FN och EG skapades som direkt reaktion på AVK:s fasor. Den europeiska historien och identiteten är formad av krig och AVK var det viktigaste (Neumann 1998:1). Om något gott kom ur AVK blodbad var det att man bestyrkte värdet i mänskliga och politiska rättigheter, frihet, och ett starkt rättssamhälle som är grundläggande för demokratier (Longenbacher 2004:128).

Hur vi minns AVK påverkar också den europeiska identiteten⁴⁸. Delanty skriver:

The idea of Europe cannot be disengaged from the atrocities committed in its name (1995:157).

Minnet av Förintelsen har gjort att den europeiska historien idag inte handlar om 'segrare', utan om 'offer' (Müller 2002:14). Det kollektiva traumat som AVK och Förintelsen står för har blivit ett kännetecken för den europeiska identiteten:

Instead of the heroic revolutionary tradition of modernity, there is a new European culture for apologies, mourning and collective guilt for national crimes such as the Holocaust and acts of violence against minorities (Delanty & Rumford 2005:98).

Europa är alltså konstruerat på sin bittra historia. Den som deltar i minnet av den traumatiska historien blir således en del av Europa kulturellt (Eder 2006:268). Därför är enligt Giesen också den europeiska identiteten distinkt från den nationella i och med sin uppgörelse med partikulariteter⁴⁹ (ibid.:98). Genom minnet av AVK innehåller den europeiska identiteten en medvetenhet om felbarheten av ideal och goda intentioner vilket fungerar som motstånd mot orealistiska utopier eller teleologiska idéer (Müller 2002:15). Det kollektiva minnet har således en tvåvägsrelation med den kollektiva identiteten (Müller 2002:21). AVK tvingade fram en ny berättelse och normativitet om Europa (Eder 2006:258). Fernandez skriver:

History plays an important role in the constitution of a citizenry, because it tells people who they are by describing how they became what they are (Fernandez 2003:173).

Denna hegemoniska idé om Europa fungerar hämmande på alla diskurser som inte tillräckligt tar avstånd från Förintelsen. Ett exempel är EU:s sanktioner mot Österrike 2000 efter att extremhögerledaren Jörg Haider kommit till makten. Hade Österrike blivit mindre europeiskt? Snarare handlade det om att en del av det geografiska Europa inte levde upp till idealet om Europa, genom att lägga av sig den europeiska skuldbördan. Österrike blev genom Haiders högerextremism en

48 Exempelvis i Västtyskland, och senare Tyskland, där skuldbördan tvingade bort offerrollen som besegrat land, en roll som ju banade vägen för nazismens revanschism efter Första Världskriget.

49 Med partikulariteter åsyftas ideologier som delar upp raser, kulturer och nationer i hierarkier (t.ex. socialdarwinism eller nazism).

samtida manifestation av Europas historiske 'andre'⁵⁰. Europa ställdes här i motsättning mot en temporal istället för spatial 'andre'.

Krisen som AVK utgjorde tvingade fram en ny normativitet om 'Europa', vilken är tydlig i ovanstående exempel. Genom åminnelse får medborgare reda på hur de blev vilka de är idag (Fernandez 2003:173), och genom minnet av AVK får européer reda på vad de aldrig får bli igen. Detta kallar jag hädanefter för Europas historiska 'andre'.

5.3.3 'Immigranten' – Europas nya "jude"

I och med den nya formen av historieskrivning – av offer och ånger – blir mångkulturalism ett värde i sig där förtryck och rasism fördöms (Müller 2002:16). Samtidigt existerar i immigrations- och identitetspolicy i flera medlemsstater en syn på identitet som bygger på arv, kultur och etnicitet. Detta är till stor del en rörelse som kommer ifrån minoriteterna, där grupp-specifika rättigheter förespråkas. Enligt Hansen är detta kanske en reaktion på statens och majoritetens identitetspolitik där de minoriteter pekats ut som 'andra' (2000:52).

Nationalismens tidevarv är kanske över, men nationalstatens territoriala logik lever kvar. För att säkra sin identitet skapade stater gränser utåt där utsidan konstruerades som annorlunda, underlägsen och hotande. Denna diskursiva praktik hade även en disciplinerande funktion inom staten, där avvikande element definierades som 'främmande' och 'utländska' och länkades till yttre hot (Rumelili 2004:35). Dagens idé om Europa fungerar som en frälsning från denna logik. Den före detta kommissionären Anita Gradin sa:

"We are Europeans because we are so different, there we have the European identity" (citerad i Hansen 2000:57).

Skillnad beskrivs här inte som något hotande, utan istället som konstituerande för den europeiska identiteten. Samtidigt beskrivs ofta den europeiska kulturen härstamma från en judeo-kristen och greko-romersk tradition (ibid.:61). Här står en uttalad tolerans för olikhet i potentiell konflikt med en exklusiv definition av den europeiska identiteten. De skillnader som ska tolereras är mellan européer vilka alla delar ett gemensamt förflutet:

"Europe's cultural heritage has evolved over time [...] and displays certain common characteristics that transcend national or regional differences. This interplay of diversity and constancy perfectly illustrates the regional, national and European roots of Europe's citizens. Community action in the field of cultural heritage can thus help to forge a European citizenship, based on a better understanding of both national culture and the culture of the other Union states." (EU-kommissionen (1995), citerat i Hansen 2000:64-5)

50 På ett liknande sätt användes idén om 'Europa' som ett instrument i Spanien för att avgränsa sig mot Franco (Malmberg & Stråth 2002:18).

Medborgarskap i EU, och den europeiska identiteten, definieras här i etnokulturella termer ("heritage") vilket är en gränsdragning utåt mot de stater som varken tillhör EU eller delar Europas arv⁵¹. Denna exkluderande definition av Europa påverkar emellertid också gränsdragningarna inåt, och står i motsättning till den mångkulturella diskursen och den sociopolitiska (se nedan). Europas interne 'andre', dvs. 'immigranten', konstrueras idag i många sammanhang till att hamna i en ut-grupp (dvs. 'de andra') genom identitetsdefinitioner som bygger på sådana arvemässiga och inneboende egenskaper. Shore kritiserar denna syn:

"Such thoughts only 'reify an outdated idea of cultures as fixed, unitary and bounded wholes that is both sociologically naïve and politically dangerous' (Citerad i Malmborg & Stråth 2002:5)

Hårddraget konkurrerar två diskurser om den europeiska identiteten. En är den etnokulturella diskursen som definierar Europa i termer av arv som går tillbaka till Grekland, Rom, Frankerriket, kristendomen osv. Europas gräns går där gränsen för arvet slutar. Den andra är den sociopolitiska som definierar Europa i värderingar såsom i Köpenhamnskriterierna⁵²; demokrati, mänskliga rättigheter, marknadsekonomi m.m. Den europeiska identiteten är i den senare inte lika förfrämligande eftersom det inte finns något *inneboende* hinder för 'andra' att klassificeras som européer. Kraven är baseras på *förvärvbara* egenskaper. I den etnokulturella diskursen däremot utgör skillnader i folks arv, ursprung och kultur ett *inneboende* hinder och den avvikande blir oftare en väsensskild 'andre'.

Samtidigt innehåller mångkulturdiskursen, som till stor del är en reaktion mot Europas historiske 'andre', parallellt med det uttalade budskapet om tolerans en syn på kultur som hermetiskt sluten. Hansen skriver:

"Multiculturalism convey a picture of society as a "mosaic" of several bounded, nameable, individually homogenous and unmelttable minority uni-cultures which are pinned on to the backdrop of a similarly characterized majority uni-culture [...] On this line of thinking, "culture", and "community" represent borders which cannot or should not be crossed for the good of all concerned" (2000:86)

I toleransens namn riskerar EU, och den europeiska identiteten, att på det här sättet upprepa nationalismens etnokulturella logik i sin gränsdragning.

Samtidigt lever rasism⁵³ kvar, om än som officiellt illegitim, i Europa och då främst mot icke-européer (Delanty 1995:154). Hansen har visat hur EU-kommissionen trots det officiella EU-mottot "unity-in-diversity" definierar 'immigranter' som en "ut-grupp", och då speciellt de av icke-europeisk härkomst (2000:140). På så sätt konstrueras ett "vi" som är synonymt med "vita européer" och oftast ett "gemensamt arv" vilket är en identitet som bygger på *inneboende* egenskaper och därför exkluderande för immigranter av icke-europeiskt ursprung

51 Identitet genom arv bygger på en logik om inneboende egenskaper. Se Teori oc Metod s 10

52 Borträknat det geografiska kriteriet som är mer etnokulturellt.

53 Se Delanty's definition i fotnot 45

(ibid.:63). Vilken "diversity" som är acceptabel och vilken som alltför främmande inom europeisk "unity" framgår inte av EU-mottot självt, men framträder alltså i dokument och praxis angående immigration och identitet (ibid.:65-6). Konflikten mellan Las Casas och Cortez gör sig påmind. Ska 'immigranten' "konverteras" till att bli europeiska, tolereras trots sin skillnad eller anses som väsensskild?

6 Fallet Turkiet

Huvudlinjen genom uppsatsen har varit att visa hur den europeiska identiteten konstruerats samt hur historien påverkar dagens konstruktion. I det här kapitlet tänker jag visa på vilka konsekvenser den historiske 'andre' och immigranten som 'andre' samt Köpenhamnskriterierna får för Turkiets medlemskapsförhandlingar⁵⁴. Syftet är att visa att den nutida debatten om Turkiets medlemskap bär med sig minnet av äldre representationer, av både Turkiet och Europa. Jag kan här inte göra Turkietfrågans komplexitet rättvisa utan vill istället belysa uppsatsens huvudpoänger genom att använda Turkiet som exempel⁵⁵.

6.1 Äldre representationer av Turkiet

Att hotbilden av "turken" är seglivad visar den kommentar som den dåvarande EU-kommissionären Bolkestein fällde i diskussionen hösten 2004 om Turkiet skulle få ett förhandlingsdatum eller inte. Om så skedde skulle, enligt Bolkestein, segern mot turkarna utanför Wiens portar år 1683 ha varit förgäves (Karlsson 2007:38). Ett exempel är också österrikarnas överväldigande negativa attityd till ett eventuellt turkiskt medlemskap (81% emot)⁵⁶ vilket kan bero på den gamla fiendskapen mellan ottomanerna och Östterrike-Ungern⁵⁷. Tanken är att eftersom Turkiet inte är *av* Europa, ska det inte heller vara *i* Europa. En delförklaring kan vara att själva idén om Europa växte fram i opposition mot de Ottomanska turkarna för att ena resten av Europa mot dem (Neumann 1998:12). Denna avgränsning är tydlig genom användningen av termer som "barbarer" och "otrogna". Under 1800-talet sågs dock Turkiet snarare som en efterbliven del av Europa än som en hotande 'andre'. Med andra ord har Turkiet alltid intagit en gränsfallsposition i förhållande till den europeiska identiteten (Rumelili 2004:44).

54 Ett annat spar är att analysera hur ENP påverkar Turkiets möjligheter. Bidrar ENP till att utesluta Turkiet från ett fullvärdigt medlemskap till att istället ha ett privilegied "relationship". Denna fråga ligger vid sidan av uppsatsens syfte men är värdtatt nämnas.

55 För en uttömmande bok om detta ämne se Ingmar Karlsson, (2007). Europa och Turken.

56 European Commission: Special Eurobarometer 255, s 72

57 Eller antalet turkiska immigranter i landet vilket jag återkommer till.

6.2 Europas historiske 'andre'

Europas relation till sin historiske 'andre' överlappar dess relation till Turkiet. Europa vänder sig mot sin egen historia av militarism, nationalism, världskrigen och Förintelsen, vilka är oförenliga med idén om Europa. Det är, enligt mig, framförallt på tre punkter som Turkiet överlappar denna historiske andre: 1) Folkmordet på armenier 1915, 2) Kurdernas situation och 3) Militärens status. Jag använder nedan Europas historiske 'andre' till att förklara EU:s kritik.

1) EU anser att Turkiet inte gjort upp med sitt förflutna vad gäller folkmordet på armenier. Vissa har gått så långt som att vilja ha Turkiets erkännande av det armeniska folkmordet som kriterium på EU-medlemskap för Turkiet⁵⁸. Detta anknyter till Europas åminnelse av Förintelsen och den "historia av offer" som blivit dominerande. Enligt artikel 301 i den Turkiska lagboken⁵⁹ "förolämpar man turkiskhet" om man nämner det armeniska folkmordet. Genom att inte erkänna sin skuld blir Turkiet lite som en förintelseförnekare⁶⁰.

2) Kurdernas situation har varit svår ända sedan Turkiets tillblivelse. Ur askan av det multikulturella, mångetniska och polyreligiösa ottomanska imperiet reste sig det nationalistiska Turkiet. Hela Turkiets befolkning skulle stöpas i samma form och bli turkar. Kurderna som under ottomanska riket fått prata sina egna språk skulle nu endast tala turkiska och bli turkar. Denna etnokulturella definition av "turkiskhet" var upprinnelsen till kurdernas problem i Turkiet. Förbudet mot att tala kurdiska⁶¹ och det lågintensiva kriget i östra Turkiet mot PKK är hårt kritiserad i EU. En tolkning här är att detta beror på efterkrigstidens mångkulturdiskurs som bygger på minnet av de otaliga våldshandlingar mot minoriteter som finns i den europeiska historien. En central värdering i EU är alla människor lika värde och rätt till särart (dvs. språk, kultur, religion, osv.) vilket krockar med Turkiets nationalistiska assimileringspolitik gentemot den kurdiska minoriteten.

3) Ända sedan Atatürk⁶² har militären i Turkiet tjänat för att säkra Turkiets sekularisering och modernisering och därför stått utanför den civila regeringens makt. Vid flera tillfällen har den ingripit när den ansett att utvecklingen gått åt fel håll⁶³. Även om man kanske skulle kunna hävda att militärens värderingar går i linje med delar av EU:s Köpenhamnskriterier spelar militärens en alltför stor och autonom roll. Jag tror att en anledning är just hur Europa sedan AVK har rustat ned samt att militären spelar en allt mindre roll. Att den turkiska militären kan

58 <http://www.eurasianet.org/departments/insight/articles/eav060305.shtml>

59 http://en.wikipedia.org/wiki/Article_301_%28Turkish_penal_code%29

60 Även om det är en annan förintelse som åsyftas.

61 Egentligen flera olika språk i samma språkstam. http://en.wikipedia.org/wiki/Kurdish_language

62 För mer information om Atatürk se Karlsson, (2007). Europa och Turken.

63 Regelrätta militärkupper 1960, 1971, 1980 och 1997. <http://en.wikipedia.org/wiki/Turkey>

diktera krav på politiken påminner om Europas historiska andre med diktaturerna i Grekland och Spanien, tysk militarism och överhuvudtaget med fasen innan AVK i Europas historia.

6.3 Turkiet och Europas immigranter

Europas relation till immigrantgruppen påverkar också inställningen till ett Turkiskt EU-medlemskap. McLaren har visat hur motståndet mot Turkiet kan ha att göra mer med en gränsdragning gentemot turkar som *grupp* snarare än Turkiet som *stat* (2007:257). Turkiet har sedan AVK varit en källa till storskalig migration till Europa där Tyskland, Frankrike och Österrike har de högsta koncentrationerna. Hon visar att det empiriskt finns en negativ koppling mellan en stats koncentration av turkiska immigranter och inställning till turkiskt medlemskap (ibid.:268)⁶⁴. Tyskland, Grekland och Österrike är de stater som har mest negativ inställning vilket gör det högst osannolikt att en geografisk närhet har en positiv påverkan på inställningen till ett turkiskt medlemskap. Hennes forskning går alltså i linje med Todorovs teoretiska uppdelning av relationen till 'den andre' i tre dimensioner. Kunskap om 'den andre' leder alltså varken teoretiskt eller empiriskt sett nödvändigtvis till en positiv attityd.

6.4 Slutsats

Sammanfattningsvis hävdar jag utifrån min analys att man med hjälp av Europas historiske andre kan förklara en del av problemen mellan EU och Turkiet idag. Turkiet skiljer sig från Europa genom att inte göra upp med sitt förflutna på samma sätt (armeniska folkmordet), fortfarande föra en nationalistisk politik gentemot minoriteter (främst kurderna) samt att inte tillräckligt tydligt avskilja sig från militarism.

En annan slutsats är att motstånd mot ett turkiskt medlemskap snarare ska tolkas i identitetsrelaterade termer än i ekonomiska (ibid.:273). Istället för att öka en "vi-känsla" mellan ursprungsbefolkning och turkiska immigranter ökade främlingskapet i de länder där en stor andel turkiska immigranter fanns på plats (ibid.). Orsaken till detta kan troligtvis till viss del skyllas på de etnokulturella definitioner av identitet som existerar, bl.a. i officiella EU-dokument.

64 Se även s 31 och fotnot 57 angående österrikiskt motstånd.

7 Slutdiskussion

Det huvudsakliga syftet har varit att visa hur den europeiska identiteten konstruerats samt att med Turkiet som exempel förklara hur den abstrakta idén om Europa, och den teoretiska gränsdragningen, får konkreta konsekvenser. I slutdiskussionen kommer jag att sammanfatta och diskutera uppsatsens iakttagelser samt återknyta något till teori och metodkapitlets terminologi.

Uppsatsen har visat hur den europeiska historien, dvs. den historiska 'andre', är en nodalpunkt för den europeiska identiteten. I den litteraturen om europeisk identitet jag har påträffat har inget liknande systematiskt försök gjorts att koppla ihop den europeiska historien med debatten kring Turkiets EU-medlemskap samt mångkulturdiskursen. I analysdelen åskådliggjorde jag denna linjes förklaringskraft.

Genom uppsatsen har jag visat hur identitet alltid konstrueras dialektiskt gentemot en 'andre' men att relationen inte med nödvändighet behöver vara fientlig. Centralt för relationens natur är hur man definierar själva skillnaden mellan 'den andre' och identiteten. Består den av *inneboende* eller *förvärvade* egenskaper? I EU-kommissionens dokument och i vissa fall mångkulturdiskursen ser man tydligt hur identitet främst definieras i etnokulturella termer. Skillnad mellan immigranter och ursprungsbefolkning, är här inneboende och framställs i mångkulturdiskursen som ett värde i sig. Samma etnokulturella logik används i rasistisk retorik där nodalpunkten folket knyts samman med arv, historia och inneboende egenskaper⁶⁵, men här ska skillnaden avlägsnas, inte tolereras. Synen på kulturer som hermetiska och ärvda, som en mosaik, bär alltså alltid med sig fröet för nya katastrofer.

Den etnokulturella diskursen om vad den europeiska identiteten är står i motsättning till den sociopolitiska diskursen där skillnad består av förvärvbara egenskaper. Denna diskurs är synlig i Köpenhamnskriterierna (borträknat det geografiska) där Europa jämförs med demokrati, rättstat, mänskliga rättigheter och respekt för minoriteter. Denna diskurs har i dessa värden skapat en ny "standard of civilization". 'Den andre' är i detta fallet snarare den europeiska historien och vad den står för än andra folk. Därmed inte sagt att det avvikande accepteras, men relationen till det blir i Las Casas anda snarare att omvända än att förtrycka eller bara tolerera. Människor bedöms på grundval av vad de *gör* inte vad de *är*. Ska då immigranten bedömas efter sociopolitiska eller etnokulturella kriterier? 'Immigranten' är i diskursanalytiska termer ett element som hela tiden söker artikuleras till moment i diskursen om Europa. Bör de, kan de och/eller är det önskvärt att immigranten ska konverteras till europeiskhet?

65 Rasism i Delanty's mening. Se fotnot 45.

I debatten om Turkiets eventuella EU-medlemskap har motståndare funnits inom båda dessa diskurser, dvs. bägge har haft Turkiet som 'andre'. Den etnokulturella av historiska (det kristna arvet) och kulturella skäl (de *är* inte som oss) medan den sociopolitiska, genom Europas historiska 'andre' dömt Turkiet där det inte levt upp till idealet om Europa, eller där det inte axlar den historiska bördan. Frågan är ifall den europeiska identiteten kommer att upprepa den nationellas identitetens mönster och dra hårda, på inneboende attribut baserade, gränser utåt mot Turkiet och samtidigt förfrämliga immigranter likt med judarna under nationalismens storhetstid. Jag hävdar att så inte behöver vara fallet. Ett Europa konstruerat på ett bittert förflutet ger inte samma exkluderande identifikationsmöjligheter som nationella kollektiv och kan istället finnas som motvikt mot nationalism och partikularism. Redan vid starten fanns mänskliga rättigheter med i tanken på ett Europeiskt förbund⁶⁶ och idén om Europa omfattar värderingar som bygger mer på sociopolitisk grund än vad nationalstater gör, då de definierar sig mer i etnokulturella termer.

Europa ses i EU-mottot, *unity-in-diversity*, som en civilisation som rymmer många kulturer. Frågan är vad som är den minsta gemensamma nämnaren för denna enhet. Jag har hävdad att Europas historiske 'andre' utgör det fundament som en identitet måste innehålla för att vara europeisk. Denna historiska 'andre' skiljer sig från nationalistisk partikularism genom att ta ställning för mänsklighetens enhet, för historiens offer samt alla individers medfödda och lika värde. Därmed befinner sig 'den andre' både på jämlik basis vad gäller rättigheter, samt i en *temporal* snarare än *geografisk* gränsposition. 'Den andre' är genom den inte väsensskild (etnokulturell syn) i denna synen utan istället en annan version av den kollektiva identiteten (sociopolitisk). Detta är en progressiv syn på relationen mellan 'den andre' och den europeiska identiteten. Predikan (dvs. sanktioner och retorik) snarare än tvångskonvertering (dvs. genom våld) är principen för Europas relation till 'immigrant'-gruppen och övriga världen idag⁶⁷. Nu, liksom under 1800-talet, betraktar européer sin omvärld som en förfluten tids Europa, som behöver civiliseras genom europeisk modernitet, manifesterat i bl.a. den politiska delen av Köpenhamnskriterierna. Oavsett arrogansen i en sådan attityd bygger den på en inkluderande sociopolitisk grund.

Oftast är både de etnokulturella och den sociopolitiska diskurserna närvarande i relation till skillnad. Icke-europeiska immigranter betraktas oftare som en 'andre' än europeiska immigranter i som oftare betraktas som tillhörande in-gruppen. Ett grundantagande i debatt om mångkultur och integration är att ifall immigranterna lever tätare inpå ursprungsbefolkningen kommer motsättningar, motvilja och rasism att minska. I avsnittet om identitet genom 'den andre' såg vi hur detta på en teoretisk nivå inte är något nödvändigt och i avsnittet om Turkiet att det i Europa inte är fallet rent empiriskt⁶⁸. Uppsatsen har visat hur en av de

66 Rougemont, Denis de (1948). *Message to Europeans*.

67 Jag är medveten om att detta är en förenkling men menar samtidigt att jämfört med hur Europa agerat i tidigare epoker samt hur USA agerar idag är förenklingen ändå legitim.

68 Vilket kan ha flera orsaker; misslyckad integrationspolitik, klasskillnader m.m.

bidragande orsakerna till detta kan bero på att den etnokulturella diskursen inte tydligare särskiljs från den sociopolitiska diskursen i debatter, dokument, utbildning och policy⁶⁹. Dessutom har jag åskådliggjort den konflikt som finns i hjärtat av mångkulturdiskursen mellan den etnokulturella mosaiksynen och en uttalad önskan om integration. Precis som i devisen "unity-in-diversity" definieras inte vilken skillnad som är godtagbar och vilken som är förkastlig. Rädslan för den europeiska historiens synder, i synnerhet för Förintelsen, är här ytterst påtaglig. Ändå är det genom denna börda, och rädsla, som den sociopolitiska diskursen är som starkast dvs. genom den historiska 'andre'.

Konflikten mellan Europas universalistiska ideologi och dess kulturhistoriska partikularism är ett problem som behöver utforskas mer. 'Den andre' kommer alltid att finnas med i den europeiska identiteten, frågan är hur främmande Europa anser att han är.

"(...) -Why this sudden bewilderment, this confusion?
(How serious people's faces have become.)
Why are the streets and squares emptying so rapidly,
everyone going home lost in thought?

Because night has fallen and the barbarians haven't come.
And some of our men who have just returned from the border say
there are no barbarians any longer.

Now what's going to happen to us without barbarians?
Those people were a kind of solution."⁷⁰

⁶⁹ Samt att den idag intar en alltmer hegemonisk position på grund av diskurserna om "kriget mot terrorismen" samt "clash of civilizations".

⁷⁰ Cavafy Constantine P, (1904). Waiting for the Barbarian.(Citatet utgör endast en del av dikten).

8 Referenser

8.1 Böcker och artiklar

- Bergström, Göran & Boréus, Kristina, 2005. *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur.
- Burke, Peter, 1980. *Did Europe exist before 1700?* History of European Ideas vol. 1 s. 21-29.
- Christiansen, Thomas, Jørgensen, Knud Erik & Wiener, Antje (ed.) (2001). *The Social Construction of Europe*. Great Britain: Sage Publications
- Clark Eric & Peterson Bo, 2003. *Boundary dynamics and the construction of identities*. i Clark, Eric & Peterson, Bo, 2003. *Identity dynamics and the construction of boundaries*. Riga: Nordic Academic Press.
- Delanty, Gerard, 1995. *Inventing Europe: Idea, identity, reality*. MACMILLAN PRESS: Great Britain.
- Delanty, Gerard & Rumford, Chris, 2005. *Rethinking Europe – social theory and the implications of europeanization*. United Kingdom: Routledge.
- Diez, Thomas, 2004. *Europe's Others and the Return of Geopolitics*. Cambridge Review of International Affairs, vol. 17, nr. 2, s. 319-335.
- Eder, Klas, 2006. *Europe's borders: the narrative construction and the boundaries of Europe*. European Journal of Social theory vol. 9, nr. 2, s. 255-271.
- Fernandez, Christian, 2003. *The Stranger within – union citizenship and third country nationals*. i Clark, Eric & Peterson, Bo, 2003. *Identity dynamics and the construction of boundaries*. Riga: Nordic Academic Press.
- Hall, Patrik, 2003. *Diskursanalys av nationell identitet*. i Petersson, Bo & Robertson, Alexa (ed.), 2003. *Identitetsstudier i praktiken*. Liber: Malmö.
- Hansen, Peo, 2000. *Europeans only? Essays on identity politics and the European Union*. Umeå: Department of Political Science Umeå University.
- Hedetoft, Ulf, 2003. *The politics of belonging and migration in Europe*. i Clark, Eric & Peterson, Bo, 2003. *Identity dynamics and the construction of boundaries*. Riga: Nordic Academic Press.
- Hellström, Anders, 2003. *(Re)making European unity*. i Clark, Eric & Peterson, Bo, 2003. *Identity dynamics and the construction of boundaries*. Riga: Nordic Academic Press.
- Hellström, Anders, 2006. *Bringing Europe Down to Earth*. Lund Political Studies: Lund.

- Judt, Tony, 2002. *The past is another country: myth and memory in post-war Europe*. i Müller, Jan-Werner (ed.) 2002. *Memory & Power in Post-War Europe – studies in the presence of the past*. Cambridge University Press: Cambridge.
- Jönsson, Christer., Tägil Sven & Törnqvist, Gunnar, 2007. *Europa, Quo Vadis? Integration och splittring i tid och rum*. 2007. Stockholm: SNS Förlag
- Kagan, Robert (2003). *Of paradise and power: America and Europe in the new world order*. New York: Alfred A. Knopf.
- Karlsson, Ingmar, 2007. *Europa och turken - betraktelser kring en komplicerad relation*. Lund: Wahlström & Widstrand.
- Longenbacher, Eric, 2004. *The Aliens in World War II: The Anglo-American Bombardment of German Cities*. I Jones, Adam (ed.), 2004. *Genocide, War & The West – History and complicity*. Malaysia: Zed Books.
- Malmberg, Mikael af & Stråth, Bo, 2002. *The meaning of Europe*. United Kingdom: Berg.
- McIver, Scott, 2003. *Contextualising national identity – others, othering and irishness*. i Clark, Eric & Peterson, Bo, 2003. *Identity dynamics and the construction of boundaries*. Riga: Nordic Academic Press.
- McLaren, Luren M., (2007). *Explaining Opposition to Turkish Membership of the EU*. European Union Politics, vol. 8, nr. 2, s. 251-278.
- Müller, Jan-Werner (ed.), 2002. *Memory & Power in Post-War Europe – studies in the presence of the past*. i Müller, Jan-Werner (ed.) 2002. *Memory & Power in Post-War Europe – studies in the presence of the past*. Cambridge University Press: Cambridge.
- Neumann, Iver B., 1998. *European identity, EU expansion, and the integration/exclusion nexus*, Alternatives: Social transformation and humane governance, vol. 23, nr. 3, s. 397-417.
- Neumann, Iver B., 1999. *Uses of the other – "the east" in European identity formation*. USA: Manchester university press.
- Neumann, Iver B, 2003. *Encompassing Russia - North or East of Central?* i Clark, Eric & Peterson, Bo, 2003. *Identity dynamics and the construction of boundaries*. Riga: Nordic Academic Press.
- Pagden, Anthony, 2002. *Conceptualizing a continent*, i Pagden, Anthony, (ed.) 2002. *The idea of Europe – from Antiquity to the European Union*. Cambridge University Press: Cambridge.
- Passerini, Luisa, 2002. *From the ironies of identity to the identities of irony*. i Pagden, Anthony, (ed.) 2002. *The idea of Europe – from Antiquity to the European Union*. Cambridge University Press: Cambridge.
- Risse, Thomas, (2004). *Social Constructivism and European Integration* i Wiener, Antje / Diez, Thomas (eds.), *European Integration Theory*, Oxford: Oxford University Press.
- Rumelili, Bahar, 2004. *Constructing identity and relating to difference: understanding the EU's mode of differentiation*. Review of International Studies, vol. 30, nr. 1, s. 27-47.

- Segesten, Anamaria Dutceac & Önnersfors, Andreas, 2007. *Negotiating Europe: foundations, dynamics and challenges*. CFE Working papers series: Media-TryckLundUniversity.
- Therborn, Göran (1995). *European modernity and beyond: the trajectory of European societies, 1945-2000*. London: Sage.
- Tägil, Sven (ed.), 2001. *Europe: the return of history*. Lund: Nordic Academic Press.
- Winther Jørgensen, Marianne & Phillips, Louise, 2000. *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

8.2 Internet

Antal muslimer i Europa:

http://en.wikipedia.org/wiki/Islam_in_Europe#Muslim_Populations_in_Europe

Armeniska folkmordet:

<http://www.rferl.org/featuresarticle/2004/05/077d3a6b-3883-4119-972e-cc470a9ff6b6.html>

Artikel 301 i den Turkiska lagboken (ang. att "förolämpa turkiskhet"):

http://en.wikipedia.org/wiki/Article_301_%28Turkish_penal_code%29

Cavafy, Constantine P, 1904. *Waiting for the Barbarians*.

http://cavafis.compupress.gr/kave_32.htm

Churchill, Winston, 1946. *The Tragedy of Europe*. Speech to the academic Youth, Zurich, 19 September 1946 (Bilaga 1).

<http://www.ellopos.net/politics/churchill-tragedy.htm>

Krimkriget: http://en.wikipedia.org/wiki/Crimean_war

Erkännande av historisk skuld i det armeniska folkmordet som kriterium för EU-medlemskap:

<http://www.eurasianet.org/departments/insight/articles/eav060305.shtml>

European Commission: Special Eurobarometer 255 - Attitudes towards EU Enlargement., July 2006, p. 72:

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_255_en.pdf

Kurdiska – ett språk med dialekter eller flera språk?:

http://en.wikipedia.org/wiki/Kurdish_language

Köpenhamnskriteriet (i kraft 1993, reviderat 2003 p.g.a. Jörg Haider-incidenten):

http://en.wikipedia.org/wiki/Copenhagen_criteria

Maastrichtfördraget (i kraft 1993): http://en.wikipedia.org/wiki/Maastricht_Treaty

Militarism i Tyskland före Första Världskriget:

<http://en.wikipedia.org/wiki/Militarism>

Militärkupper i Turkiet: <http://en.wikipedia.org/wiki/Turkey>

Rougemont, Denis de, 1948. *Message to Europeans*. <http://www.ena.lu/mce.cfm>

Orsaker till Första Världskriget:

http://en.wikipedia.org/wiki/Causes_of_World_War_I

Orsaker till Andra Världskriget:

http://en.wikipedia.org/wiki/Causes_of_World_War_II

Schuman, Robert. 1950. *The Schuman Declaration*. 9 maj 1950 (Bilaga 2):

http://europa.eu/abc/symbols/9-may/decl_en.htm

Thomas Kuhn och inkommensurabilitet:

Kuhn, Thomas, 1962. *The Structure of Scientific Revolutions*.

http://en.wikipedia.org/wiki/Commensurability_%28philosophy_of_science%29

9 Bilaga 1

9.1 Winston Churchill, 1946. *The tragedy of Europe*

9.1.1 Winston Churchill's speech to the academic Youth, Zurich, 19 September 1946

Mr. President, Ladies and Gentlemen,

I am honoured to-day by being received in your ancient university and by the address which had been given to me on your behalf and which I greatly value.

I wish to speak to you to-day about the tragedy of Europe. This noble continent, comprising on the whole the fairest and the most cultivated regions of the earth, enjoying a temperate and equable climate, is the home of all the great parent races of the western world. It is the fountain of Christian faith and Christian ethics. It is the origin of most of the culture, the arts, philosophy and science both of ancient and modern time. If Europe were once united in the sharing of its common inheritance, there would be no limit to the happiness, to the prosperity and the glory which its three or four million people would enjoy. Yet it is from Europe that have sprung that series of frightful nationalistic quarrels, originated by the Teutonic nations in their rise to power, which we have seen in this twentieth century and even in our own lifetime, wreck the peace and mar the prospects of all mankind.

And what is the plight to which Europe has been reduced? Some of the smaller States have indeed made a good recovery, but over wide areas a vast quivering mass of tormented, hungry, care-worn and bewildered human beings gape at the ruins of their cities and their homes, and scan the dark horizons for the approach of some new peril, tyranny or terror. Among the victors there is a babel of voices; among the vanquished the sullen silence of despair. That is all that Europeans, grouped in so many ancient states and nations, that is all that the Germanic races have got by tearing each other to pieces and spreading havoc far and wide. Indeed but for the fact that the great Republic across the Atlantic Ocean has at length realised that the ruin or enslavement of Europe would involve their own fate as well, and has stretched out hands of succour and of guidance, but for that the Dark Ages would have returned in all their cruelty and squalor. Gentlemen, they may still return.

Yet all the while there is a remedy which, if it were generally and spontaneously adopted by the great majority of people in many lands, would as if by a miracle transform the whole scene, and would in a few years make all Europe, or the greater part of it, as free and as happy as Switzerland is to-day. What is this sovereign remedy? It is to re-create the European Family, or as much of it as we can, and to provide it with a structure under which it can dwell in peace, in safety and in freedom. We must build a kind of United States of Europe. In this way only will hundreds of millions of toilers be able to regain the simple joys and hopes which make life worth living. The process is simple. All that is needed is the resolve of hundreds of millions of men and women to do right instead of wrong and to gain as their reward blessing instead of cursing.

Much work, Ladies and Gentlemen, has been done upon this task by the exertions of the Pan-European Union which owes so much to Count Coudenhove-Kalergi and which commanded the services of the famous French patriot and statesman Aristide Briand. There is also that immense body of doctrine and procedure, which was brought into being amid high hopes after the first world war. I mean the League of Nations. The League of Nations did not fail because of its principles or conceptions. It failed because these principles were deserted by those States who had brought it into being. It failed because the governments of those days feared to face the facts, and act while time remained. This disaster must not be repeated. There is therefore much knowledge and material with which to build; and also bitter dear bought experience to stir the builders.

I was very glad to read in the newspapers two days ago that my friend President Truman had expressed his interest and sympathy with this great design. There is no reason why a regional organization of Europe should in any way conflict with the world organization of the United Nations. On the contrary, I believe that the larger synthesis will only survive if it is founded upon coherent natural groupings. There is already a natural grouping in the western hemisphere. We British have our own Commonwealth of Nations. These do not weaken, on the contrary they strengthen, the world organization. They are in fact its main support. And why should there not be a European group which could give a sense of enlarged patriotism and common citizenship to the distracted peoples of this turbulent and mighty continent? And why should it not take its rightful place with other great groupings and help to shape the onward destinies of men? In order that this should be accomplished there must be an act of faith in which millions of families speaking many languages must consciously take part.

We all know that the two world wars through which we have passed arose out of the vain passion of a newly-united Germany to play the dominating part in the world. In this last struggle crimes and massacres have been committed for which there is no parallel since the invasion of the Mongols in the fourteenth century and no equal at any time in human history. The guilty must be punished. Germany must be deprived of the power to rearm and make another aggressive war. But when all this has been done, as it will be done, as it is being done, then there must be an end to retribution. There must be what Mr. Gladstone many years ago called "a blessed act of oblivion". We must all turn our backs upon the horrors of the past. We must look to the future. We cannot afford to drag forward across the

years that are to come the hatreds and revenges which have sprung from the injuries of the past. If Europe is to be saved from infinite misery, and indeed from final doom, there must be this act of faith in the European Family and this act of oblivion against all the crimes and follies of the past. Can the free peoples of Europe rise to the height of these resolves of the soul and of the instincts of the spirit of man? If they can, the wrongs and injuries which have been inflicted will have been washed away on all sides by the miseries which have been endured. Is there any need for further floods of agony? Is the only lesson of history to be that mankind is unteachable? Let there be justice, mercy and freedom. The peoples have only to will it, and all will achieve their hearts' desire.

I am now going to say something that will astonish you. The first step in the re-creation of the European Family must be a partnership between France and Germany. In this way only can France recover the moral and cultural leadership of Europe. There can be no revival of Europe without a spiritually great France and a spiritually great Germany. The structure of the United States of Europe, if well and truly built, will be such as to make the material strength of a single state less important. Small nations will count as much as large ones and gain their honour by their contribution to the common cause. The ancient states and principalities of Germany, freely joined together for mutual convenience in a federal system, might take their individual places among the United States of Europe. I shall not try to make a detailed programme for hundreds of millions of people who want to be happy and free, prosperous and safe, who wish to enjoy the four freedoms of which the great President Roosevelt spoke, and live in accordance with the principles embodied in the Atlantic Charter. If this is their wish, if this is the wish of the Europeans in so many lands, they have only to say so, and means can certainly be found, and machinery erected, to carry that wish to full fruition.

But I must give you a warning. Time may be short. At present there is a breathing-space. The cannons have ceased firing. The fighting has stopped; but the dangers have not stopped. If we are to form the United States of Europe, or whatever name it may take, we must begin now.

In these present days we dwell strangely and precariously under the shield, and I will even say protection, of the atomic bomb. The atomic bomb is still only in the hands of a state and nation which we know will never use it except in the cause of right and freedom. But it may well be that in a few years this awful agency of destruction will be widespread and the catastrophe following from its use by several warring nations will not only bring to an end all that we call civilisation, but may possibly desintegrate the globe itself.

I must now sum up the propositions which are before you. Our constant aim must be to build and fortify the strength of the United Nations Organization. Under and within that world concept we must re-create the European Family in a regional structure called, it may be, the United States of Europe. And the first practical step would be to form a Council of Europe. If at first all the States of Europe are not willing or able to join the Union, we must nevertheless proceed to assemble and combine those who will and those who can. The salvation of the common people of every race and of every land from war or servitude must be established on solid foundations and must be guarded by the readiness of all men

and women to die rather than submit to tyranny. In all this urgent work, France and Germany must take the lead together. Great Britain, the British Commonwealth of Nations, mighty America and I trust Soviet Russia-for then indeed all would be well-must be the friends and sponsors of the new Europe and must champion its right to live and shine.

Therefore I say to you: let Europe arise!

10 Bilaga 2

10.1 The Schuman Declaration of 9 May 1950

This is the full text of the proposal, which was presented by the French foreign minister Robert Schuman and which led to the creation of what is now the European Union.

World peace cannot be safeguarded without the making of creative efforts proportionate to the dangers which threaten it. The contribution which an organized and living Europe can bring to civilization is indispensable to the maintenance of peaceful relations. In taking upon herself for more than 20 years the role of champion of a united Europe, France has always had as her essential aim the service of peace. A united Europe was not achieved and we had war.

Europe will not be made all at once, or according to a single plan. It will be built through concrete achievements which first create a de facto solidarity. The coming together of the nations of Europe requires the elimination of the age-old opposition of France and Germany. Any action taken must in the first place concern these two countries. With this aim in view, the French Government proposes that action be taken immediately on one limited but decisive point.

It proposes that Franco-German production of coal and steel as a whole be placed under a common High Authority, within the framework of an organization open to the participation of the other countries of Europe. The pooling of coal and steel production should immediately provide for the setting up of common foundations for economic development as a first step in the federation of Europe, and will change the destinies of those regions which have long been devoted to the manufacture of munitions of war, of which they have been the most constant victims.

The solidarity in production thus established will make it plain that any war between France and Germany becomes not merely unthinkable, but materially impossible. The setting up of this powerful productive unit, open to all countries willing to take part and bound ultimately to provide all the member countries with the basic elements of industrial production on the same terms, will lay a true foundation for their economic unification.

This production will be offered to the world as a whole without distinction or exception, with the aim of contributing to raising living standards and to promoting peaceful achievements. [...] In this way, there will be realized simply and speedily that fusion of interest which is indispensable to the establishment of a common economic system; it may be the leaven from which may grow a wider

and deeper community between countries long opposed to one another by sanguinary divisions.

By pooling basic production and by instituting a new High Authority, whose decisions will bind France, Germany and other member countries, this proposal will lead to the realization of the first concrete foundation of a European federation indispensable to the preservation of peace. To promote the realization of the objectives defined, the French Government is ready to open negotiations on the following bases.

The task with which this common High Authority will be charged will be that of securing in the shortest possible time the modernization of production and the improvement of its quality; the supply of coal and steel on identical terms to the French and German markets, as well as to the markets of other member countries; the development in common of exports to other countries; the equalization and improvement of the living conditions of workers in these industries.

To achieve these objectives, starting from the very different conditions in which the production of member countries is at present situated, it is proposed that certain transitional measures should be instituted, such as the application of a production and investment plan, the establishment of compensating machinery for equating prices, and the creation of a restructuring fund to facilitate the rationalization of production. The movement of coal and steel between member countries will immediately be freed from all customs duty, and will not be affected by differential transport rates. Conditions will gradually be created which will spontaneously provide for the more rational distribution of production at the highest level of productivity.

In contrast to international cartels, which tend to impose restrictive practices on distribution and the exploitation of national markets, and to maintain high profits, the organization will ensure the fusion of markets and the expansion of production.

The essential principles and undertakings defined above will be the subject of a treaty signed between the States and submitted for the ratification of their parliaments. The negotiations required to settle details of applications will be undertaken with the help of an arbitrator appointed by common agreement. He will be entrusted with the task of seeing that the agreements reached conform with the principles laid down, and, in the event of a deadlock, he will decide what solution is to be adopted.

The common High Authority entrusted with the management of the scheme will be composed of independent persons appointed by the governments, giving equal representation. A chairman will be chosen by common agreement between the governments. The Authority's decisions will be enforceable in France, Germany and other member countries. Appropriate measures will be provided for means of appeal against the decisions of the Authority. A representative of the United Nations will be accredited to the Authority, and will be instructed to make a public report to the United Nations twice yearly, giving an account of the working of the new organization, particularly as concerns the safeguarding of its objectives.

The institution of the High Authority will in no way prejudge the methods of ownership of enterprises. In the exercise of its functions, the common High Authority will take into account the powers conferred upon the International Ruhr Authority and the obligations of all kinds imposed upon Germany, so long as these remain in force.